

Laudate Dominum

"Dicsérjétek az Urat!" – Az Üllői Katolikus Egyházközség lapja. XXI évfolyam 3. szám

Magyarok Nagyasszonya

Magyarok Nagyasszonya (latinul: Patrona Hungariae) Szűz Mária egyik elnevezése, mely kifejezi különleges kapcsolatát Magyarországgal. A magyar katolikus egyház október 8-án főünnepével emlékezik meg a Szűzanya magyarokat oltalmazó pártfogásáról. Ilyenkor a papság és a hívek Mária közbenjárását kérik Magyarorszáért és a magyar nemzetért.

A magyarok szoros kötődése Máriához és az ünnep eredete Szent István királyhoz kapcsolódik, aki – Hartvik püspök által a 12. század elején lejegyzett legenda szerint – utód nélkül maradván 1038. augusztus 15-én, Nagyboldogasszony napján, halála előtt Székesfehérvárott a következő szavakkal ajánlotta föl Magyarországot Szűz Máriának:

„Mennyei királynője, e világ jeles újjászervezője, végső könyörgéseimben a szentegyházat a püspökökkel, papokkal, az országot a néppel s az urakkal a te oltalmadra bízom; nekik utolsó istenhozzádot mondván lelkemet kezébe ajánlom.”

Szűz Mária tisztelete Magyarországon azóta is folyamatos: Szent László király „Szűz Máriának választott vitézeként” a csatákban mindig Máriához fohászkodott segítségért, és Mária tiszteletére építtette a nagyváradi székesegyházat. IV. Béla a tatárjárás idején Istennek és Szűz Máriának ajánlotta fel leányát, Margitot és ő építtette fel a budai várban Nagyboldogasszony templomát, a mai Mátyás-templomot.

Mátyás király pajzsán Szűz Mária közbenjárását kérte, aranypénzein Mária látható a kis Jézussal. Hasonló, Madonnával díszített pénzeket 1849-ig készítettek, amiket a nép „máriásnak” nevezett.

A 17. században a Patrona Hungariae-eszmére alapozva alakult ki Regnum Marianum (Mária Országa) fogalma, ami kifejezte, hogy Szent István felajánlásával Szűz Mária nemcsak oltalmazója, hanem mindenkor tulajdonosa is Magyarországnak. I. Lipót király Mária oltalma alá helyezte magát, családját és országát, majd a máriavölgyi kegyhelyen ajánlotta föl Magyarországot a Magyarok Nagyasszonyának, amit a török alóli felszabadulásért hálaiból a bécsi Szent István-székesegyházban ünnepélyesen megüjtött.

1895. október 6-án Desseffy Sándor csanádi megyés püspök a máriaradni kegykép előtt ünnepélyesen felajánlotta egyházmegyéjét és az egész országot a Magyarok Nagyasszonyának. XIII. Leó pápa a magyar millennium alkalmából engedélyezte Magyarország részére Magyarok Nagyasszonya ünnepét.

Kövessük mi is őseink hagyományát, és imádkozunk bizalommal Szűzanyánkhoz édes hazánkért, nemzetünkért, kultúránkért, értékeinkért!

Üllő, 2023 Magyarok Nagyasszonya ünnepén

szerkesztőség

Képek a templombúcsú programjaiból (június 25.)

A képzőművészeti kiállítás megnyitója

Dr. Mezei Zsófia előadása templomunk értékeiről

Koncert a kórusról

Dr. Bali János előadása Keresztelő Szent Jánosról

Alkalmi néptáncsoportunk az előadás után

Születésnapi buli a plébániakertben

Templombúcsú 2023

"Igen, mondom nektek, prófétánál is nagyobb..." – egy csodás nap Keresztelő Szent János ünnepén

Márk evangéliumának kezdetén olvassuk: „Jézus Krisztusnak, az Isten Fiának evangéliuma kezdődik. Izajás próféta megírta: »Nézd, elküldöm követemet, hogy előkészítse utadat. A pusztában kiáltónak szava: Készítsétek az Úr útját, tegyétek egyenessé ösvényeit!« Keresztelő János a pusztában hirdette a bűnbánat keresztségét a bűnök bocsánatára.” (Mk 1,1-4) „Én csak vízzel keresztelek, hogy bűnbánatra indítsalak benneteket, de aki a nyomomba lép, az hatalmasabb nálam. Arra sem vagyok méltó, hogy a saruját hordozzam. Ő Szentlélekkel és tűzzel fog benneteket megkeresztelni.” – mondja a próféta (Mt 3,11).

Templomunk védőszentje Keresztelő Szent János, akiről az Úr Jézus a legnagyobb tisztelettel emlékezett meg. Születésének ünnepe, június 24. eredetileg az Egyház nagy ünnepe volt, böjti felkészülési idővel, parancsolt ünnepel, több misével és munkaszünettel. Közösségi alkalmakon már sokszor beszélgettünk arról, hogy ezt a napot nekünk is ki kellene emelnünk nemcsak a hétköznapiak, hanem még a vasárnapok sorából is, hiszen Keresztelő János különös jelentőségű szent, az Úr Jézus mondta róla: „igen, mondom nektek, prófétánál is nagyobb... Asszonyok szülöttei közt nem született nagyobb Keresztelő Jánosnál” (Mt 11,7-11), ő az utolsó próféta, aki egészen a kezdődő Istenország küszöbéig vezet. Ünnepe méltán hangsúlyozandó a vallásos életünkben.

Emellett pedig a közösség építésében is fontos szerepet játszik templomunk és annak búcsúünnep, többségünket e szent helyen keresztelték meg, itt kötöttünk házasságot, ide jövünk vasárnaponként, itt tudjuk magunkat átadni az imádságnak, így a Jóistennel való kapcsolatunk fontos színhelye ez. Egyházközségünkben már évek óta törekszünk arra, hogy együtt is megéljük ennek a fontos ünnepnek lelkiségét.

Hála a Gondviselésnek, az idei évben Laza István, egyházközségünk aktív és tetterre kész tagja – aki nem régiben kezdte meg nyugdíjas éveit – nem hagyta, hogy elsikkadjon a tervünk, remek ötletekkel állt elő, sőt, felvállalta a szervezés oroszlánrészét, a programok koordinálását. Óriási köszönettel tartozunk neki ezért, micsoda példa számunkra, hogy felszabaduló idejét és energiáját az Isten ügyének áldozta!

Az ünnepélyes szentmise után István megnyitotta a közösségi programokat, ismertette a részleteket, majd átadta a szót József atyának, aki köszöntötte a megjelenteket. Elsőként a meghirdetett gyermek-rajzverseny eredményhirdetésére került sor, amelyet Nagy Erika és Őri Józsefné Zsuzsika vezényeltek le. Az alkotásokból – amelyek között nem lehetett rangsorolni,

hiszen a maga nemében mindegyik csodálatos volt – kiállítás rendeztünk, így tovább gyönyörködhattunk bennük, és közben vásárolhattunk könyveket, kegytárgyakat is a plébániakertben. Ezt követően nekiláttunk a Mészáros Anikó és Olivér által elkészített finom ebédnek. A délutánt dr. Bali János magas szintű előadásával folytattuk, amelyet Keresztelő Szent János jelentőségéről tartott. Ezt követően jómagam kalauzoltam végig az érdeklődőket templomunkban, rávilágítva páratlan művészeti értékeinkre és azok teológiai jelentőségére.

Házi koncertünkön a fiataljaink is bemutatkoztak, Gali Mária és Ágoston, Rauscher Fülöp és Ambrus, Fazekas-Szűcs Ági és Hofbauer Kinga, Nagy Orsi, Korponai Anna és Kovács Kinga dicsérték muzsikájukkal a felséges Istent.

A nap végén házas közösségünk vállalkozó szellemű párpai és a gyerekek az István által betanított táncokat adták elő a lehető legnagyobb igyekezettel és lelkesedéssel, amelyet a közönség kitörő vastapssal jutalmazott. A jó zene és a remek társaság a jelenlévők apraját és nagyját megmozgatták, együtt táncoltak kicsik és nagyok!

Este a tavaly alakult ifis csapatunk rendezett szülinapi bulit a templomkertben, méltó és vidám zárásaként a programoknak.

Egy-egy ilyen nap után az ember mérleget von – ezt tettük mi is. Mondhatjuk, hogy lehetett volna többen is, hiszen sokan tettünk energiát e csodálatos nap programjainak megszervezésébe. Felfedezhetünk hiányosságokat, olyan kisebb hibákat, amiket jövőre kiküszöbölünk. Igen, nyilván van még min dolgoznunk, hogy – Keresztelő Szent János példáján – még hatékonyabban hirdessük Isten és az emberek szeretetét, a megtérés és az evangéliumi értékek fontosságát. Mégis úgy gondolom, összességében egy nagyon tartalmas és lelkiekben gazdag, igazi közösségi élményt adó napot élhattunk át együtt, amelyből még sokáig táplálkozhattunk!

Hála a Mennyei Atyának mindezért, és köszönet mindenkinek, aki bármivel – anyagiakkal, programszervezéssel, kertrendezéssel, főzéssel, előadással, zenéléssel, és minden mással – hozzájárult a nap sikeréhez!

„Istenünk, te azért támasztottad Keresztelő Szent Jánost, hogy népét előkészítse Krisztus Urunk méltó fogadására. Add meg Egyháznak a lelki örömök ajándékát, és vezess mindnyájunkat az üdvösség és a béke útjára!”

Mezei Zsófia

Közösségi házunk idej munkálatai

Az elmúlt hónapokban az anyagi támogatásoknak, pénzeszközöknek koncentrációjának, a megbízott kivitelezők szakszerű munkájának és közösségünk tagjai áldozatos segítségének köszönhetően jelentős előrelépések történtek nagy célunk, közösségi ház megépítése felé.

Ezek tételesen: villanszerelés a földszinten (csövezés, vezetékelés), gázvezeték szerelés engedélyeztetéssel, fűtés- és padlófűtés-szerelés (fűtés és vízvezeték szerelvényezése a festés után), a teljes épület aljzatbetonozása, az épületbelső gépi vakolása.

Ha sikerül így folytatni, nem lesz messze a várva várt eredmény, amit a mellékelt látványterv alapján már nagyon el tudunk képzelni.

Köztéri keresztjeink

Üllön mintegy száz éve, a 20. század első felében a vallási gondolat és vallási érzület megmutatkozása, a hála és hálaadás okán emelték elődeink a köztéri keresztet, amelyből jelenleg kilenc található városunkban.

Néhány éve katolikus közösségünk keresztjárással tiszteli meg ezeket a keresztet: szeptemberben, a „szent kereszt felmagasztalása” napján imával, áhítattal, szent énekekkel bejárjuk mind a kilencet. Eddig gyalogosan tettük meg az utat, az idén először kerékpárral.

A keresztjárás első állomása a katolikus templom melletti kereszt, ami a Templom téren található.

Templom tér

Következő állomás a katolikus temető, ahol a keresztet Jézuskának hívják. Halottak napján sokan a Jézuskához is szánnak egy-egy gyertyát. Ilyenkor pazar fényáradat övezi ezt a keresztet.

Temető

A harmadik állomás az Ócsai út és Kinizsi utca sarkán található kereszt. Itt egy ház közvetlen közelében, tulajdonképpen a házhoz illesztve állították fel az emlékhelyet.

Ócsai – Kinizsi utca

A negyedik a Hunyadi, Mező és Vörösmarty utcák hármaskörzetében található kereszt, amelyet

egy szép kis vaskerítés övez.

Hunyadi – Mező – Vörösmarty utca

Ezután a Pesti úton, Hatházán található kereszt következik, amely valójában régen a település határán volt mintegy száz évvel ezelőtt, a főút mentén, Pest, illetve Vecsés felé.

Pesti út, Hatháza

A következő az Állomás és Ecseri utcák sarkán található kereszt, amivel a legtöbb vonatra igyekvő üllői napjában kétszer is találkozhatott.

Állomás – Ecseri utca

A hetedik a sportpálya mögött, a felüljárónál egy különleges helyen található kereszt. Ezt hálából Diák Béky János megmenekülésének és hadifogságból való hazatérésének emlékére állították. Különleges történet fűződik hozzá. Diák Béky János a háborúban fogságba esett, de életben maradt, és 1947-ben hazakerült. Ennek emlékére állította ő, illetve a családja ezt a keresztet. Eredetileg nem itt volt a helye, hanem jó két kilométerrel arrébb, a Maglódi úton, Üllő külterületén. Ott volt a családnak a földje, és amikor Máriabesnyőre zárandokoltak az üllőiek, ezen az úton haladtak. A kereszt előtt megálltak egy-egy énekre, imára. Később viszont, a téjesítés után a földek már nem a

család tulajdonában voltak, így a kereszt magára hagyatottan állt a földút szélén. Utóbb a 4-es út építése a közvetlen közelben, valamint vandál rongálások is veszélyeztették, ezért az utódok úgy döntöttek, hogy elhelyezik egy biztonságosabb helyszínre. Így került mostani helyére.

Felüljáró

Innen néhány száz méterre Péteri felé található a következő kereszt, a kanális és a vasút mellett, a szántóföldek közelében.

Pesti – Wesselényi utca

A keresztjárás utolsó állomása a kilencedik kereszt, ami a Pesti úton, a Wesselényi utca mellett található. Itt volt a település másik vége mintegy nyolcvan-száz évvel ezelőtt, Monor felé, a mostani buszmegállónál.

Ezek a keresztet tehát az elmúlt évszázadban kerültek ide, és akik állították már régen meghaltak. De szerencsére az utódok és a közelben lakók gondot viselnek rájuk. Reméljük, hogy az utókor, a jövőben élők is megbecsülik, és életük, a város részének tekintik az üllői köztéri keresztet.

Laza István

Üdvözlégy Úrnő - Mária antifónák

Egyik szentmisén József atya felvetette azt a gondolatot, hogy milyen szép lenne, ha időről időre énekelnék az egyház ősi gregorián Mária himnuszait. Sajnos mára már kikopott a köztudatból ezeknek a szép imádságoknak a dallama és szövege, ezért gondoltam arra, hogy újságunkban írok róluk néhány érdekességet.

A Mária antifóna eredetileg zsolnával énekelt karvers, de a XIII. századtól kezdve a napi zsolozsma végén imádkozott önálló gregorián ének Mária köszöntésére. 1221-ben a domonkosok énekeltek először a zsolozsma esti záróimádsága végén a Salve Reginát, majd néhány évvel később a ferencesek vezették be az évközi időben emellé az Ave Regina Coelorumot, adventben az Alma Redemptoris Mater-t és húsvét után a Regina Coeli-t. Tehát ahogy láthatjuk, négy Mária antifónánk van, amiket különböző időkben imádkozunk.

A Salve Regina a legősibb, egyben talán a legismertebb a négy közül, templomunkban is gyakran hallható. Ez egy olyan himnusz, amely – annak ellenére, hogy latin nyelven csendül fel – szövegében és dallamában egyaránt megragadja hallgatóját, és amely azok közé a latin szövegek közé tartozik, melyeket kívülről megtanulunk. (A Hozsanna Énekeskönyvünkben megtalálható a népénekes magyar változata, 207 szám alatt.)

*Salve, Regina, Mater misericordiae,
vita, dulcedo, et spes nostra, salve.
Ad te clamamus exsules filii Hevae,
ad te suspiramus, gementes et flentes
in hac lacrimarum valle.*

*Eia, ergo, advocata nostra, illos tuos
misericordes oculos ad nos converte;
et Jesum, benedictum fructum ventris tui,
nobis post hoc exsilium ostende.
O clemens, o pia, o dulcis Virgo Maria.*

*Üdvöz légy, Úrnőnk, irgalmasságnak asszonya!
Élet, édesség, reménycsillag, áldunk.
Most kérve kérlek Évának száműzött népe.
Hozzad sóhajtozunk, sírva és zokogva
siralmaink völgye mélyén.
Hallgass meg hát, égi közbenjárórnk!
Kegyes Anyánk, két szemed áldott sugarát fordítsd ránk
végre!
És Jézust mutasd nekünk, méhed szent gyümölcsét,
hogy őt e számkivetés múltán lássuk!
Ó áldott, ó drága, ó édes, szép Szűz Mária!*

Ősibb formájában a Salve, Regina misericordiae (Üdvöz légy, Irgalmasság Királynője) szavakkal kezdődött, a későbbi betoldás – Salve, Regina, mater misericordiae a XVI. századra datálható. Az első változat szerint Mária mindenekelőtt királynő, erős asszony, aki feladatának az irgalmasság gyakorlása révén tesz eleget. A későbbi fogalmazás azonban azt juttatja kifejezésre, hogy ő egyszerre hatalmas asszony (királynő) és gondoskodó anya, aki irgalmas segítőként mindig mellettünk áll.

Ha a vonatkozó bibliai szövegeket is felidézzük, egy kicsit furcsának tűnhet, hogy Mária, az Úr egyszerű szolgálóleánya (vö. Lk 1,48) itt mint királynő jelenik meg. Arra való tekintettel, hogy ő Isten anyja, az Egyház őt, mint minden szentek között a legnagyobbat ismeri el, és a mennyország királynőjeként tiszteli. Ezután a himnuszban egy sor olyan állítás következik, amelyekkel Jézus anyját még közelebről jellemzik: irgalmas anya, élet, édesség és reménység. Mindez éppen elég ok arra, hogy egy második alkalommal is

köszöntsük őt: a "salve" szó keretet ad az első három sornak, mely sorok Isten Anyjának megszólítására szolgálnak.

Az Alma Redemptoris Mater-t az egyházi év kezdetén Adventben énekelte antifónát a hagyomány szerint a mindkét lábára sérült és ezért „béna” melléknévvel viselő tudós szerzetes, Herman (1013-1054) írta klasszikus hexameterekben.

*Alma redemptoris mater
Quae pervia caeli porta manes et stella maris
Succurre cadenti surgere qui curat populo
Tu quae genuisti natura mirante
Tuum sanctum genitorem
Virgo prius ac posterius
Gabrielis ab ore sumens illud ave
Peccatorum miserere*

*Áldunk, Megváltónknak Anyja,
nyílt kapuja fönna a magas égnek,
és tengercsillag!*

*Nyújts oltalmat nekünk,
szánd meg jóra vágó népedet!
Hisz te lettél Anyja csodálatos módon
szent és áldott Teremtődnek:
szűz azelőtt, szűz utána is,
Gábor angyal köszöntött, néked ávét mondván.
Szánj meg, kérünk, minden bűnöst! (Hozsanna 201)*

A Regina Caeli, azaz a „Menny királynője” a katolikus egyház ősi latin Mária-himnusza, nagyszombattól pünkösdvasárnapig az Úrangyala helyett is mondjuk, énekeljük, azóta a hívek széles tömegei ismerik.

Íme az eredeti himnusz, amelyet a XVII. század óta leegyszerűsített formában éneklünk:

*Ég Királynője, örülj, alleluja:
Krisztus, akit megérdemelted, hogy (méhedben) hordozz,
alleluja,
Feltámadt, amint monda, alleluja.
Imádkozz értünk Istenhez, alleluja.*

Avagy a népies, magyarul használt, bár az eredetinel cirkalmasabba sikerült fordításban, melyet népénekként megzenésítve a legtöbben ismerünk (Hozsanna 205):

*Mennyei Királyné asszonya, örülj szép Szűz, alleluja,
Mert kit méhedben hordozni méltó voltál, alleluja.
Amint megmondotta vala, feltámadott, alleluja.
Imádd Istent, hogy lemossa bűneinket, alleluja.
A himnuszhoz, hasonlóan a többi Mária-antifónához „verzikuluss” és könyörgés is tartozik:*

*Örülj és örvendezz Szűz Mária, alleluja!
Mert valóban feltámadott az Úr, alleluja!
Könyörögjünk! Úristen, ki szent Fiadnak, a mi Urunk
Jézus Krisztus feltámadásával a világot megörvendeztetni
méltóztattál, add, kérünk, hogy az ő anyja, Szűz Mária
által az örök élet örömeit elnyerhessük! A mi Urunk,
Jézus Krisztus által – Ámen.*

A Regina coeli szerzője ismeretlen, de egy legenda szerint nagy járvány idején 590-ben Nagy Szt. Gergely pápa a Santa Maria Maggiore Bazilika kegyképét – amely a Szent Lukács evangélista által festett Mária ikon – ünnepélyes, engesztelő körmenetben vitte a Szent Péter bazilikáig. A körmenetben az Angyalvár fölött angyalt látott, aki kardját visszalökte hüvelyébe, ami a pestisjárvány megszűnését jelezte. Együttal angyali kar énekét is hallotta: „Regina coeli laetare, alleluja!” Erre a pápa így válaszolt: „Ora pro nobis Deum, alleluja!”

És végül az Ave Regina coelorum (ld. Hozsanna 203). Az egyház február 2-án ünnepli, hogy Jézust születése után negyven nappal bemutatják a templomban. Gyertyaszentelő után elengedjük a karácsony vonzását, figyelmünk a közelgő szent negyven nap felé fordul.

Ezt az ismeretlen szerzetes tollából származó himnuszt a XIV. századtól éneklí az Egyház a zsolozsmában. Az első négy sor litániaszerű megszólításai már a loretoi litániát elővételezik, de nagyban emlékeztetnek a keleti Egyház Mária-imaórájának fohászaira, különösen abban, ahogyan Krisztusra mutatnak. Gyökér, „Jessze gyökere” (Iz 11,1-2), ahonnan az a megváltó, dávidi sarj támad, akit a próféták vártak. De ebben a képben benne van Jézus növekedésének, hovatarozásának, táplálásra szoruló, kiszolgáltatott emberségének képe is. Ajtó, hiszen Mária az életre vezető „szűk ajtó” (Mt 6,14), emberségünknek az a szűk kapuja, amelyen át Isten egyszer s

mindenkorra belép földi világunkba.

Végül napfény: egy olyan valaki, aki nem a Nap, mégis a belőle jövő fényt továbbítja. Máriának megadatott, hogy saját embersége ilyen egyértelműen legyen Isten emberré válásának útja. Ezért van oka öröme, ezért vezérlő csillag és közbenjáró számunkra. Léte ugyanakkor hívás, hogy mi is legyünk teljes emberségünkben Istentől átjárt tápláló gyökér, Istentől bejárásra használt ajtó és belőle áradó fény.

Üdvöz légy, égi királynője, / szép angyalok Úrnője, fénye!

Áldott gyökér, áldott ajtó, / földre üdvös napfényt ontó.

Örülj, szép Szűz, dicsőséges, / minden fölött ékességes.

Légy velünk, csillaga égnék, / és miértünk szent Fiad kérd meg!

Rauscherné Horváth Gyöngy

Nagy Szent Teréz napja (október 15.) a katolikus hagyományokban

Az 1515 és 1582 között élt Nagy Szent Teréz (Avilai Teréz) az Egyház egyik legnagyobb női szentje. Spanyolországban töltött élete, a kolostorba vonulását megelőző, majd az azt követő évtizedek jól ismertek, többek között a Szentek Életében is részletesen olvashatunk róla. Október 4-ről 5-re virradóra hunyt el, majd a Gergely-naptár bevezetése miatt került át tisztelete október 15-re. 1622-ben avatták szentté, ünnepét 1636-ban vették fel a római naptárba. Sírja és kegyhelye szülővárosában, a kasztíliai Avila-ban található. Spanyolország és a sakkozók védőszentje.

Budapesten, a Nagymező és a Király utca kereszteződésében álló Avilai Szent Teréz plébániatemplom

Kiemelhető szépírói munkássága, amelynek mérföldkövei életének utolsó bő két évtizedében írt misztikus élményeit (látomások, elragadtatások, ekstázis) tartalmazó könyvei mint Az Úr irgalmasságának könyve címet viselő önéletrajza, vagy a Tökéletesség útja, a Lelki várkastély és Az alapítások, amelyek népszerűvé tették követői körében. VI. Pál pápa 1970. szeptember 27-én az egyháztanítók közé emelte.

Olyan megtiszteltetés volt ez, amely a szent nők között rajta kívül máig csak Sziénai Szent Katalinnak jutott osztályrészül. Teréz megreformálta a sarutlan karmelita rendet egy ellenségeskedő világban és drámai körülmények között tizenhét női és tizenöt férfi kolostort alapított a rend számára.

Hatására a rend a Habsburg Birodalomban, így Bécsben is gyökeret vert. Nem véletlen, hogy neve különböző alakokban, mint a Teréz vagy a Terézia a Habsburg dinasztiában kedvelté vált, sőt Mária Terézia nyomán először az udvari arisztokrácia körében, majd a társadalom minden rétegében elterjedt. Mária Terézia közvetett és közvetlen módon is terjesztette Nagy Szent Teréz kultuszát. A királynőről kapta nevét a budapesti Terézváros. Érthető, hogy később épült templomát Szent Teréznek szentelte (1803). Búcsúnapja sokáig a pesti emberek látványos ünnepe volt. Amikor Szabadka a királynőtől elnyerte a szabad királyi városi rangot (1779), hálából fölvette a Mária Terézia városa nevet, amely azonban csak német alakjában (Maria-Theresiopel) tudott általánossá válni. A város 1798-ban épült monumentális későbarokk plébániatemplomának szintén Teréz lett a védőszentje. 1968-tól ez az új szabadkai egyházmegye püspöki székesegyháza is. A szabadalomlevél úgy intézkedett, hogy a város előljáróságát Teréz napján kell választani. Szabadka címerpajzsán Szent Teréz könyörög Mária és a karján ülő Kis Jézus előtt a városért. A magyarországi barokk templomokban elvéve oltárképeivel, szobraival is találkozunk.

Október 15-én az uralkodó, Mária Terézia neve napjának profán megünneplését a 19. században fokozatosan felváltotta Szent Teréz szakrális kultusza. A Kárpát-medence magyar nyelvterületén Teréz napja sokfelé, így a Balaton vidékén vagy Baranyában is szüretkezdő nap volt. Egerben ezt a napot Teréz-szedésnek is ívták. A Bánátban, Bácskában és Szegeden asszonyi dologtöltő nap volt, amikor nem moshattak, kenyeret sem süthettek.

Nagy Szent Teréz a magyar irodalomban is szerepet kapott, hiszen Ágh István (Szent Teréz extázisa) és Vas István (Avilai Teréz intelmeiből) önálló verseket írt személyéről, de Gergely Ágnes vagy Juhász Ferenc verseiben is helyet kapott.

Végül pedig idézzük fel imájának szövegét: „Istenünk, ki Szentlelked által arra indítottad Szent Terézt, hogy az Egyháznak megmutassa a tökéletesség útját, kérünk, add, hogy tanítása épülésünkre szolgáljon, és az életszentség utáni vágy a szívünkben felgyulladjon!”

Bali János

Száz éves az emlékmű

Szeptember 23-án több helyszínen lebonyolított program keretében emlékeztünk meg az üllői I. világháborús emlékmű avatásának 100. évfordulójáról. Tíz órakor a Vargha Gyula Városi Könyvtárban kezdtünk a Dédapáink emlékezete című kiállítás megnyitójával, majd a városháza tanácstermében hallgattunk előadásokat a Nagy Háborúról, illetve két üllői katonáról. Délben, a harangszó után kezdődött a megemlékezés, amelyen megjelent többek között a Nemzeti Közszerzők Társaságának Egyetem Honvédtisztképző karának helyettese díszelgökökkel. Befejezésül ebéd után a katolikus temetőben megkoszorúztuk Doberdói Bánlaky József tábornok sírját.

A Historia Domusból tudjuk az emlékmű avatásának időpontját: 1923. szeptember 20. A pontos időpont ismeretét az akkori plébánosnak, Kubinyi Endrének köszönhetjük. Az ő feljegyzéseiben szerepelnek a megjelent méltóságok, illetve a beszéde. Néhány gondolattal emlékezzünk az üllői hősi halottakra a plébános beszédéből!

„Örvend lelkünk, felbuzdul szívünk, midőn ezen hősi szobornál egybegyűlt vendégkoszorút szemléljük és tisztelhetjük. Mély hálával, őszinte köszönettel adózunk honvédelmi miniszter urunk ó-

kegyelmességének, midőn képviselteti magát. Mily boldognak érezzük magunkat, midőn a nemzeti hadsereg közkatonáit itt láthatjuk, mennyire le vagyunk kötelezve, hogy szeretett vármegyénk vezér férfiai magunk között tisztelhetjük. Mily megható ránk nézve, hogy szomszédaink és az egész ünneplő közönség környékezi e néma, de sokat kifejező hazafias köemléket, mely hálánkat és legőszintbb köszönetünket tolmácsolja mindannyiunknak. ...

S nekünk itt ezen ősi magyar, ezer éves községben jusson eszünkbe, hogy a keresztény erkölcstan két gyönyörű erényt iparkodik mindenki szívébe oltani. Az egyik a hála, a másik a kegyeletes megemlékezés, és ez a két fonséges és jó tulajdon vezette Üllő község minden lakosát, hogy az elmúlt szomorú kimenetelű háborúban hősiessé eslelt véreink iránt lerója a háláját és Krisztus szellemében érzett őszinte megemlékezését a legkésőbbi

unokáknak köbe vésett emlékekkel.

Ha rátekinünk erre a köemlékre, némaságában szívünk egyet dobban, ereinkben felpezsdül a vér, és kimondhatatlan szeretet ébred föl bennünk azon hazai hősök iránt, akik ezen édes magyar hazai földért meghaltak, s kiknek nevei ide vannak vésvé...

Hazám, miért szeretünk mi téged? Mi indít bennünket arra, hogy éretted kardot rántsunk, és ha kell, meg is haljunk? Nem te szültél-e minket? Nem itt ringatott bennünket anyánk? Hol fáradozott édes atyánk keze, hogy nekünk megszerezze a mindennapi kenyeret? Mit láttak először megnyílt szemeink? Nem téged? Éppen ezért ünneplő közönség – fölbátorodva ezen hősi emlék láttára – fogadjuk meg szívvel-lellekkel, hogy mi is szerető fiai, unokái leszünk szeretett hazánknak!

Hangoztassuk tehát hazafias érzülettel:

*Isten, áldd meg a magyart,
Jó kedvvel, bőséggel,
Nyújts feléje védő kart,
ha küzd ellenséggel;
Balsors akit régen tép,
Hozz rá vig esztendő,
Megbűnhődte már e nép
A múltat s jövődöt!*

Dicsőség a Hősöknek!

Zentai István

Gyalogos zárandoklat Máriabesnyőre

Nagyboldogasszony ünnepén ismételtén megtartottuk gyalogos zárandoklatunkat Máriabesnyőre. Közös és egyéni szándékokra, bízva Égi Édesanyánk hathatós közbenjárásában tettük meg idén is a 34 kilométeres utat.

Zárandoklatunkon Székely János püspök: A megtisztulás útja gondolatait elmélkedtük át. A megszokott helyeken, keresztelnél megállva felolvastunk egy-egy részt, melyet csendes elmélkedéssel zártunk le. Lelki utunk kitűnő alkalmat adott arra, hogy felfedezzük magunkban, mely béklyók, kötöttségek tartanak távol minket Isten közeléből. Máriabesnyőre érve Szűz Máriát segítségül hívva, megsebzettségeinket a Kereszt elé helyezhettük.

Minden út és minden alkalom más, de az akarat és kitartás mindig ugyanaz. Isten minden alkalommal más mutat, minden alkalommal más kihívás elé állít minket. Megmutatja erőseinket, gyengeségeinket és félelmeinket, de ha kitartunk, Isten segítségével elérhetjük céljainkat!

„Ismerjük el hibáinkat és azt, hogy a saját erőnkkel nem tudjuk legyőzni azokat” (Jn 15:5). Ez nem volt másként most sem. A mai kor embere többnyire csak a jó dolgokról szeret beszélni, és próbálja elrejtetni, elfedni a rosszat, a gyengeségeit.

Visszagondolva újra elindulnék, mert felüdülés volt lelkemnek és testemnek is. A közös cél, imádságok és éneklések az úton erőt és kitartást adtak. Ha időnként másként is látunk dolgokat, együvé tartozunk: Isten gyermekei, testvérek Jézusban, és Isten népe vagyunk.

Szent Pál az Efezusiaknak írt levelének sorai jutnak eszembe. „Kérlek benneteket, én, aki fogoly vagyok az Úrban, hogy éljete méltón ahhoz a hivatáshoz, amelyet kaptatok, teljes alázatban, szelídségben és türelemben. Viseljétek el egymást szeretettel. Törekedjétek rá, hogy a béke kötelékével fenntartsátok a Lélek egységét. Egy a Test és egy a Lélek, mint ahogy hivatástok is egy reményre szól. Egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség. Egy az Isten, mindnyájunk Atyja, aki mindennek föltötte áll, mindent áthat és mindenben benne van.”

Mészáros Olivér, akolitus

Hittantábor a templomkertben

„Mert ahol ketten vagy hárman összejönnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.” (Mt 18,20)

Hála az Úrnak, idén újra megrendezésre került plébániánk hittantábora, közel 50 gyermek részvételével. Napjaink reggeli imával indultak, amit változatos foglalkozások váltottak fel. Az időjárás is nekünk kedvezett, így nagyrészt a szabad ég alatt barkácsolással, kézműveskedéssel, mozgásos játékokkal teltek a tábor napjai tematikánk, a Rózsafüzér jegyében.

Fő témánk a Világosság olvasója volt. Minden nap megismertek a gyerekek egy, az olvasóhoz tartozó szentírási részlettel. A bibliai idézetek alapján zászlót rajzoltak, csapatindulót írtak, makettet készítettek, társasjátékoztak. Emellett sokat énekeltek, részletesen megismerték templomunkat, kirándulás alkalmával pedig megismerhették városunk erdei parkjának élővilágát.

A hét és a tábor zárásaként pénteken biciklis zarándoklatot tartottunk, úticélunk a vecsési Jézus Szíve templom volt. Itt Zoltán diakónus a heti témánkat összefoglalva interaktív foglalkozást tartott.

Öröm és aggodalom együtt volt bennünk a programokkal teli, mozgalmas napokon, de most

visszagondolva nagyon jó volt a gyerekekkel belefáradni a mindennapokba, örülni Isten jelenlétének és az egymással való együttlétnek.

Szeretném ezúton is megköszönni a tavalyi évben alakult ifis csapatunk tagjainak, Antonovics Annának, Gali Máriának, Hofbauer Julcsinak, Nagy Orsinak, Mészáros Fanninak, Fazekas-Szűcs Tominak, Rauscher Fülöpnek és Méri Máténak a sok-sok segítséget, szervezést, a vidám hangulatot!

Köszönjük a rengeteg gyümölcsöt, fagyit, süteményt, az adományokat a kedves híveknek, és hálát adunk a Jóistennek ezért a remekül sikerült hétért!

Szervezőtársaimmal közösen reméljük, hogy

minden gyermek jól érezte magát és bízunk benne, hogy jövő nyáron is találkozunk a hittantáborban!

Nagy Erika

Kórustábor 2023

„Aki énekel, kétszeresen imádkozik.” Talán nincs is olyan egyházi kórus, akinek tagjai ne ismernék Szent Ágostonnak ezt a mondatát.

Ha nem is ez volt az oka annak, hogy kórusban énekelek már jó néhány éve, bizonyára ez is hozzájárult és megtartott ebben a szolgálatban. Istent dicsőíteni többféleképpen is lehet, a Teremtő nekem ezt a talentumot adta. Szeretek énekelni. Valószínűleg aki kórusban énekel, hozzám hasonlóan szeret énekelni, és egy közösséghez tartozni.

Ahhoz, hogy a szentmisén való énekes szolgálatot jól el tudjuk látni, szükségünk van gyakorlásra. A heti próbákon túl a kórustábor is ezt a célt szolgálja. No, meg a családok (mert ide az énekesek családtagjai, gyermekei is jönnek), kórustagok egymás közötti kapcsolatainak megerősítését, elmélyítését, s nem utolsósorban egy kis szórakozást is jelent.

Az idei tábor – a tavalyihoz hasonlóan – Gyopárosfürdőn tartottuk. A közel két teljes napon négy próbát tartottak kórusvezetőink, Gyöngy és Zsófi. Amikor nem énekelünk, fürdőzéssel, beszélgetéssel, közös étkezéssel – a gyermekek sok játékkal – mulattuk az időt. A szombat esti tábortűz, sütögetés, majd az éjszakai fürdőzés is kiváló alkalomnak bizonyult minderre. Vidám hangulatban gyorsan telt az idő. Vasárnap Oroszházán a 10 órakor kezdődő Szentmisén

vettünk részt közösen. A nap hátralévő óráiban – kihasználva a napsütéses, meleg időt – még strandoltunk egy jót, s aztán ki-kí tervei szerint indult haza. Ahogy én láttam, mindenki jól érezte magát, a nyár utolsó hétvégéje még lehetőséget adott egy kis szórakozásra és persze a komoly munkára is. Köszönet a Szervezőknek!

Feith Ágota

KARITÁSZ-BÁL
jótékonyági bál az Üllői Katolikus Karitászszervezésében

**2023.
NOVEMBER 4.**
KISS SÁNDOR MŰVELŐDÉSI HÁZ

JEGYEK
Október 7-től vásárolhatók a templomban.
4500 Ft/fő felnőtteknek
1500 Ft/fő gyermekeknek
Pártolójegy is vásárolható.

Tombolafelajánlásokat köszönettel fogadunk.

A bál bevételét üllői nehéz helyzetű családok megsegítésére fordítjuk a karácsonyi ünnepek előtt.

SZERETETTEL VÁRUNK MINDENKIT!

PROGRAM
19:00 - megnyitó
vacsora
tombola
büfé
tánc

Az est jó hangulatáról gondoskodik:
JERZSELE FAMILY

Érdeklődni lehet a
06/30 - 722-4011-es számon.

Felnőtt katekézis - katekumenátus

Sorozatot indítunk havi rendszeres találkozással és folyamatos készüléssel azok számára, akik bér mátkozásra, vagy egyéb szentségek pótlására készülnek, illetve szeretnének a hitismeretekben alapozást és megerősödést találni.

Havonta egy alkalommal, általában a hónap végén Üllőn hétfőn (október 30. és november 27.) az esti szentmise után 18.30-kor a plébánián, Gyömrőn kedden, ugyancsak az esti szentmise után 18.30-kor az Oratoriumban lesznek a találkozók.

Lehet választani, illetve, akadályoztatás esetén egyik helyről átlátogatni a másikra.

Szeretettel várom az érdeklődőket:

Virágh József plébános
j.bluean@gmail.com
+3630 503 7575

Laudate Dominum újságunkkal kapcsolatban szeretnénk a Tisztelt Olvasó véleményét, meglátásait, javaslatait kérni a kiadvány tartalmával, formájával kapcsolatban, hogy minél több hívő számára legyen érdekes és tartalmas a munkánk.

Programok:

Október 15-én, vasárnap 16 órától házas közösség összejövetele és ifi közösség a plébánián

Október 27-én este 6 órától 24 órás szentségimádás, feliratkozni a sekrestyében lehet fél órás időbeosztásokkal. Várunk Mindenkit, aki szívesen eltölt az Úr Jézussal egy fél órát!

November 4-én karitászbál, lásd: plakát!

November 18-án, szombaton délelőtt kertrendezés, téliesítés a plébániakertben

November 19-én, vasárnap 16 órától házas közösség összejövetele és ifi közösség a plébánián

November 30-án 19 órától szentségimádás

November végén indulnak majd a betlehemes próbák, amelyekre szeretettel várjuk a gyermekeket!

Adventben rorate szentmisék lesznek reggel 6 órakor, hétfői és szerdai napokon, első alkalom: december 4.

December 10-én Szent Miklós püspök (a Mikulás) ellátogat templomunkba.

Elsőáldozás

Táncház a templomkertben

Kórusunk a templombúcsú megnyitóján

Úrnap körmenet

Váradi Anna dedikálja könyveit

Csapatunk a Csülökfesztiválon

Laudate Dominum

Az Üllői Katolikus Egyházközség lapja, XXI. évfolyam 3. szám

Felelős kiadó: Virágh József plébános; Szerkesztők: Mezei Zsófia, Laza István, Fazekas-Szűcs Péter

Munkatársak: Rauscherné Horváth Gyöngy, Bali János, Feith Ágota, Nagy Erika, Mészáros Olivér, Zentai István

Szerkesztőség: 2225 Üllő, Templom tér 4. Tel.: 06-20-912-6186